

Vreme: 03.10.2026 14:51

Medij: source.ba

Link: <https://source.ba/clanak/BiH/306236/Pocinje-preprodaja-ski-karata-za-Bjelasnicu--Evo-cijena-za->

Autori: Redakcija

Teme: Bezgotovinsko plaćanje

Naslov: Počinje preprodaja ski karata za Bjelašnicu: Evo cijena za sezonu 2026/27.

2439

Akcijska preprodaja ski karata za zimsku sezonu 2026/27. na Bjelašnici počinje 5. oktobra i trajat će do 15. novembra, a skijašima će na raspolaganju biti različiti modeli sezonskih karata te novi PREMIUM paketi.

Kako je saopćeno iz Olimpijskog centra Bjelašnica, preprodaja je podijeljena u dvije kategorije - Loyalty, za skijaše koji su prethodne sezone imali sezonsku kartu, i Starter, namijenjenu onima koji je nisu imali. Prva i najpovoljnija faza trajat će od 5. do 25. oktobra, dok je druga predviđena od 26. oktobra do 15. novembra, uz nešto više cijene.

U prvoj fazi Loyalty sezonske karte za odrasle koštati će od 540 KM, dok cijene Starter sezonskih karata počinju od 615 KM, zavisno od odabranog modela.

Novost u ponudi za predstojeću sezonu su tri PREMIUM paketa, koji uz sezonsko skijanje donose dodatne pogodnosti. Moguće ih je kupiti do 25. oktobra.

Paket PLUS 365 košta 700 KM i namijenjen je djeci i tinejdžerima, PLUS PARK za odrasle i seniore košta 850 KM, dok paket BJELAŠNICA 365 iznosi 1.200 KM i dostupan je za prvih 100 korisnika.

Zavisno od paketa, među pogodnostima su zimsko skijanje, ljetna panorama, parking, popusti na druge ljetne sadržaje, Fast Lane te pogodnosti za goste i članove porodice.

Najskuplji paket BJELAŠNICA 365 uključuje i Premium Ski Days/Fast Lane, Friends & Family/Guest Pass, Sabah Ski termine i Europa Cup VIP pass, u skladu s kapacitetima i uslovima korištenja.

Cijene karata za djecu i seniore, kako je saopćeno, nisu povećane u odnosu na prethodnu sezonu.

Prema redovnom cjenovniku, dnevna karta za djecu od šest do 12 godina iznositi će 44 KM, odnosno 41 KM prilikom online kupovine.

Cijene dječijih sezonskih karata počinju od 470 KM za BASIC paket, STANDARD košta 500 KM, a PLUS 600 KM.

Nakon završetka preprodaje početi će primjena redovnog cjenovnika za zimsku sezonu 2026/27.

Redovna dnevna ski karta za odrasle koštati će 69 KM, dok će se online moći kupiti za 65 KM. Dječija dnevna karta koštati će 44 KM na prodajnom mjestu i 41 KM putem online shopa.

Ponuda za novu sezonu obuhvata dnevno i noćno skijanje te poludnevne, višednevne i sezonske karte.

Ski karte tokom preprodaje moći će se kupiti u sarajevskom SC Alta od ponedjeljka do subote od 9 do 21 sat, kao i na ski kasama OC Bjelašnica subotom i nedjeljom od 8 do 16 sati. Na tim prodajnim mjestima omogućeno je isključivo bezgotovinsko plaćanje.

Karte će biti dostupne i putem online shopa OC Bjelašnica, saopćeno je.

Vreme: 03.10.2026 14:45

Medij: raport.ba

Link: <https://raport.ba/pocinje-preprodaja-ski-karata-za-bjelasnicu-evo-cijena-za-sezonu-2026-27>

Autori: @BaRaport

Teme: Bezgotovinsko plaćanje

Naslov: Počinje preprodaja ski karata za Bjelašnicu: Evo cijena za sezonu 2026/27.

2602

Akcijska preprodaja ski karata za zimsku sezonu 2026/27. na Bjelašnici počinje 5. oktobra i trajat će do 15. novembra, a skijašima će na raspolaganju biti različiti modeli sezonskih karata te novi PREMIUM paketi.

Kako je saopćeno iz Olimpijskog centra Bjelašnica, preprodaja je podijeljena u dvije kategorije - Loyalty, za skijaše koji su prethodne sezone imali sezonsku kartu, i Starter, namijenjenu onima koji je nisu imali. Prva i najpovoljnija faza trajat će od 5. do 25. oktobra, dok je druga predviđena od 26. oktobra do 15. novembra, uz nešto više cijene.

U prvoj fazi Loyalty sezonske karte za odrasle koštati će od 540 KM, dok cijene Starter sezonskih karata počinju od 615 KM, zavisno od odabranog modela.

Uvedeni novi PREMIUM paketi

Novost u ponudi za predstojeću sezonu su tri PREMIUM paketa, koji uz sezonsko skijanje donose dodatne pogodnosti. Moguće ih je kupiti do 25. oktobra.

Paket PLUS 365 košta 700 KM i namijenjen je djeci i tinejdžerima, PLUS PARK za odrasle i seniore košta 850 KM, dok paket BJELAŠNICA 365 iznosi 1.200 KM i dostupan je za prvih 100 korisnika.

Zavisno od paketa, među pogodnostima su zimsko skijanje, ljetna panorama, parking, popusti na druge ljetne sadržaje, Fast Lane te pogodnosti za goste i članove porodice.

Najskuplji paket BJELAŠNICA 365 uključuje i Premium Ski Days/Fast Lane, Friends & Family/Guest Pass, Sabah Ski termine i Europa Cup VIP pass, u skladu s kapacitetima i uslovima korištenja.

Cijene karata za djecu i seniore, kako je saopćeno, nisu povećane u odnosu na prethodnu sezonu.

Prema redovnom cjenovniku, dnevna karta za djecu od šest do 12 godina iznositi će 44 KM, odnosno 41 KM prilikom online kupovine.

Cijene dječijih sezonskih karata počinju od 470 KM za BASIC paket, STANDARD košta 500 KM, a PLUS 600 KM.

Dnevna karta za odrasle 69 KM

Nakon završetka preprodaje početi će primjena redovnog cjenovnika za zimsku sezonu 2026/27.

Redovna dnevna ski karta za odrasle koštati će 69 KM, dok će se online moći kupiti za 65 KM. Dječija dnevna karta koštati će 44 KM na prodajnom mjestu i 41 KM putem online shopa.

Ponuda za novu sezonu obuhvata dnevno i noćno skijanje te poludnevne, višednevne i sezonske karte.

Ski karte tokom preprodaje moći će se kupiti u sarajevskom SC Alta od ponedjeljka do subote od 9 do 21 sat, kao i na ski kasama OC Bjelašnica subotom i nedjeljom od 8 do 16 sati. Na tim prodajnim mjestima omogućeno je isključivo bezgotovinsko plaćanje.

Karte će biti dostupne i putem online shopa OC Bjelašnica, saopćeno je.

Olimpijski centar Bjelašnica skijanje

Dodajte Raport.ba među omiljene izvore na Googlu

Vreme: 03.10.2026 15:53

Medij: n1info.ba

Link: <https://n1info.ba/vijesti/ekonomija/krece-pretprodaja-ski-karata-za-bjelasnicu-objavljene-cijene-i-nove->

Autori: N1 BiH

Teme: Bezgotovinsko plaćanje

Naslov: Kreće pretprodaja ski karata za Bjelašnicu: Objavljene cijene i nove pogodnosti za ljubitelje skijanja

4327

Anadolija

Akcijska pretprodaja ski karata za zimsku sezonu 2026/27 na Bjelašnici počinje 5. oktobra i trajat će do 15. novembra, saopćeno je iz Olimpijskog centra Bjelašnica. Najpovoljnije cijene bit će dostupne do 25. oktobra, a sezonska karta za odrasle u tom periodu koštat će od 540 KM za skijaše koji su je imali i prethodne sezone, odnosno od 615 KM za nove korisnike.

Nakon završetka pretprodaje primjenjivat će se redovni cjenovnik, prema kojem će dnevna ski karta za odrasle koštati 69 KM, odnosno 65 KM ukoliko se kupi online. Za djecu od šest do 12 godina dnevna karta ostaje 44 KM, odnosno 41 KM online.

Dvije faze pretprodaje

Pretprodaja sezonskih ski karata podijeljena je u dvije kategorije - Loyalty i Starter.

Loyalty ponuda namijenjena je skijašima koji su prethodne sezone imali sezonsku kartu, dok je Starter namijenjen onima koji prošle sezone nisu imali sezonsku kartu.

Prva i najpovoljnija faza trajat će od 5. do 25. oktobra, dok će druga faza trajati od 26. oktobra do 15. novembra, uz nešto više akcijske cijene.

U prvoj fazi Loyalty sezonske karte za odrasle koštat će od 540 KM, dok će cijene Starter sezonskih karata za odrasle počinjati od 615 KM, zavisno od odabranog modela.

Gdje se mogu kupiti ski karte?

Od 5. oktobra ski karte će se moći kupiti na nekoliko prodajnih mjesta.

U Sarajevu će biti dostupne u SC Alta od ponedjeljka do subote od 9:00 do 21:00 sat, dok će ski kase OC Bjelašnica raditi subotom i nedjeljom od 8:00 do 16:00 sati. Na oba prodajna mjesta omogućeno je isključivo bezgotovinsko plaćanje karticama.

Karte će biti moguće kupiti i online putem web shopa Olimpijskog centra Bjelašnica.

Novi PREMIUM paketi, cijene do 1.200 KM

Novost u ponudi za zimsku sezonu 2026/27 su PREMIUM paketi namijenjeni skijašima koji, osim sezonskog skijanja, žele koristiti dodatne sadržaje i pogodnosti. Ovi paketi mogu se kupiti isključivo do 25. oktobra.

U ponudi su tri paketa - PLUS 365 po cijeni od 700 KM za djecu i tinejdžere, PLUS PARK od 850 KM za odrasle i seniore te BJELAŠNICA 365 po cijeni od 1.200 KM za odrasle i seniore. Posljednji paket dostupan je za prvih 100 korisnika.

Zavisno od paketa, korisnicima će biti dostupni zimsko skijanje, ljetna panorama, parking, popusti na ostale ljetne sadržaje OC Bjelašnica, Fast Lane, pogodnosti za goste i članove porodice te popusti kod partnera.

Paket BJELAŠNICA 365 uključuje i Premium Ski Days/Fast Lane, Friends & Family/Guest Pass pogodnosti, Sabah Ski termine i Europa Cup VIP pass, u skladu s raspoloživim kapacitetima i uslovima korištenja.

Cijene za djecu i seniore ostaju iste

Iz Olimpijskog centra Bjelašnica navode da cijene karata za djecu i seniore neće biti povećavane u odnosu na prethodnu sezonu.

Dječija dnevna ski karta za uzrast od šest do 12 godina prema redovnom cjenovniku koštat će 44 KM, dok će online cijena biti 41 KM.

Kada je riječ o dječijim sezonskim kartama, cijena BASIC paketa prema redovnom cjenovniku počinje od 470 KM, STANDARD će koštati 500 KM, a PLUS 600 KM.

Iz Olimpijskog centra ističu da im je cilj da Bjelašnica bude dostupna svim generacijama, a posebno najmlađima.

"Naš cilj je da Bjelašnica bude planina za sve generacije, ali posebno želimo da bude mjesto na kojem će djeca napraviti svoje prve skijaške korake, učiti, družiti se i provoditi što više vremena na snijegu. Želimo da upravo djeca budu naši najbrojniji gosti, zbog čega smo i ove godine odlučili da njihove cijene ne povećavamo. Vjerujemo da dostupnost planine i skijanja treba biti jedan od prioriteta kada govorimo o najmlađima."

Dnevna karta za odrasle 69 KM

Nakon završetka pretprodaje početak će primjena redovnog cjenovnika za zimsku sezonu 2026/27.

Redovna dnevna karta za odrasle iznositi će 69 KM, dok će se online moći kupiti za 65 KM. Za djecu od šest do 12 godina cijena će biti 44 KM na prodajnim mjestima i 41 KM putem online shopa.

OC Bjelašnica

Ponuda će obuhvatiti dnevno i noćno skijanje te različite modele poludnevni, višednevni i sezonskih

Vreme: 03.10.2026 15:53

Medij: n1info.ba

Link: <https://n1info.ba/vijesti/ekonomija/krece-pretprodaja-ski-karata-za-bjelasnicu-objavljene-cijene-i-nove->

Autori: N1 BiH

Teme: Bezgotovinsko plaćanje

Naslov: Kreće pretprodaja ski karata za Bjelašnicu: Objavljene cijene i nove pogodnosti za ljubitelje skijanja

karata.

Iz Olimpijskog centra Bjelašnica pozvali su ljubitelje zimskih sportova da iskoriste pretprodaju, posebno prvu fazu koja traje od 5. do 25. oktobra, tokom koje će sezonske karte biti dostupne po najnižim akcijskim cijenama.

??? Program N1 televizije možete pratiti UŽIVO na ovom linku kao i putem aplikacija za Android /iPhone/iPad

Više tema kao što je ova?

Vreme: 04.10.2026 09:00

Medij: ba.bloombergadria.com

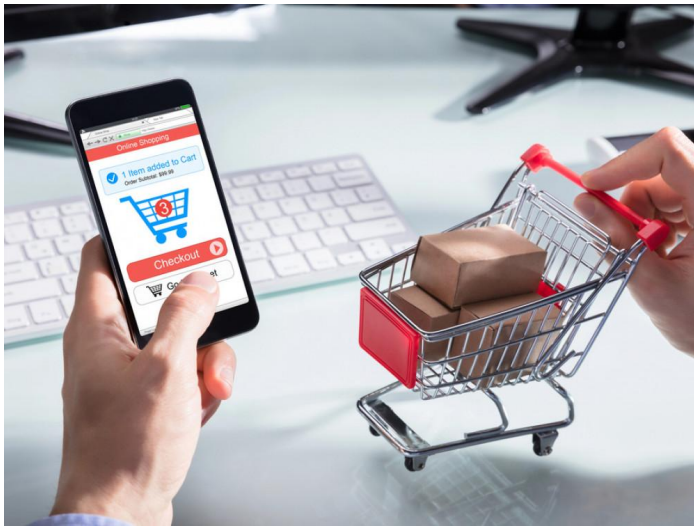
Link: <https://ba.bloombergadria.com/ekonomija/bih/114005/sta-koci-e-trgovinu-u-bih/news>

Autori: Mirela Haskić-Suša

Teme: E-commerce; Bezgotovinsko plaćanje

Naslov: Šta koči e-trgovinu u BiH? Nepovjerenje da će dobiti ono što su naručili i platili

8074

Kupci u BiH uglavnom plaćaju gotovinom.

text size

Više od 70 posto kupaca u Bosni i Hercegovini i dalje robu naručenu online plaća pouzecom, iako se udio takvih transakcija smanjuje. Nepovjerenje prema online kupovini, finansijska nepismenost, ali i visoki troškovi kartičnih transakcija među razlozima su zbog kojih gotovina i dalje ima dominantnu ulogu u domaćoj e-trgovini.

"Taj broj je sada pao na 70 posto, a prije dvije godine bio je dosta veći", kaže za Bloomberg Adria TV Jasmin Marić, predsjednik Asocijacije za internet trgovinu eComm u BiH.

Prema njegovim riječima, jedan od ključnih razloga za takvu strukturu plaćanja jeste nepovjerenje kupaca.

"Na svim tržištima na kojima je plaćanje pouzecom u ovolikoj mjeri zastupljeno govorimo o nepovjerenju kupaca kada je kanal transakcije putem interneta u pitanju. Ljudi nemaju povjerenja da će dobiti uslugu ili robu koju su online naručili ili platili onako kako su zamislili", kaže Marić.

Na to se nadovezuje i finansijska pismenost stanovništva, ali i trošak kartičnog plaćanja.

"Imate i dosta finansijski nepismenog stanovništva koje kartice i dalje isključivo koristi za podizanje novca s bankomata. Imate i činjenicu da je trošak po transakciji koja se plati putem interneta i dalje najviši u regiji, što obeshrabruje i trgovca da ponudi kartično plaćanje", navodi Marić.

Struktura kupaca pokazuje da se navike ipak mijenjaju. Kartično i online plaćanje češće koriste mlađi i zaposleni kupci iz urbanih sredina, dok je plaćanje pouzecom izraženije među starijim kupcima, stanovništvom iz manjih sredina i onima koji internet koriste za kupovinu povremeno.

Marić smatra da promjena neće doći samo kroz razvoj tehnologije, već i kroz edukaciju kupaca i trgovaca.

"Mi nismo drugačiji, samo ta dinamika promjena zavisi od samih inicijativa lokalnih tržišta, od edukacije, finansijske pismenosti i trgovaca koji posluju", kaže Marić.

U tom procesu, dodaje, veliku ulogu imaju i sami trgovci.

"Veći trgovci preuzimaju ulogu edukatora, od načina na koji se roba pretražuje do načina na koji se plaća i dostavlja", dodaje.

Jedan od najboljih pokazatelja koliko je plaćanje gotovinom ukorijenjeno na domaćem tržištu jeste potez Temua, koji je u septembru uveo plaćanje pouzecom u BiH. Platforma se time prilagodila lokalnim navikama, a prema podacima Agencije za poštanski promet BiH, građani BiH su tokom prošle godine naručili oko 2,1 milion pošiljki preko Temua.

Marić smatra da taj potez govori i o veličini domaćeg tržišta. Pojašnjava da smo postali dovoljno veliko tržište da se neke isplati da nam se prilagodi. To je, dakle, masovna pojava, i platforme takvog tipa ne grade posebne naplatne modele za tržišta koja im ništa ne znače.

Istovremeno, domaće tržište e-trgovine prošlo je značajan put u posljednjih desetak i više godina. Od fizičkih lica koja su prodavala robu putem digitaliziranih oglasa, tržište je stiglo do velikih trgovaca koji

Vreme: 04.10.2026 09:00

Medij: ba.bloombergadria.com

Link: <https://ba.bloombergadria.com/ekonomija/bih/114005/sta-koci-e-trgovinu-u-bih/news>

Autori: Mirela Haskić-Suša

Teme: E-commerce; Bezgotovinsko plaćanje

Naslov: Šta koči e-trgovinu u BiH? Nepovjerenje da će dobiti ono što su naručili i platili

imaju razvijene online prodavnice i sve složenije digitalne kanale.

"Često imamo lošiju percepciju o našem tržištu nego što ono jeste. Veliki broj korisnika na tržištu je digitalno pismen, tako da tu pratimo trendove EU, iako kaskamo, ali temelj postoji", kaže Marić.

Prema njegovom opisu razvoja tržišta, prva faza počela je prije 10 do 15 godina, kada su fizička lica trgovala putem štampanih oglasa koji su kasnije digitalizirani. Veliki trgovci su svoje kanale prodaje počeli digitalizirati nekoliko godina kasnije, dok su pandemija i dolazak globalnih platformi dodatno ubrzali promjene.

"Od pandemije do danas i ulaska Temua na naše tržište taj način oglašavanja i način pretrage i kupovine došao je u zrelu fazu", navodi Marić.

Dolazak Temua donio je snažniju konkurenciju domaćim trgovcima, ali je, prema Mariću, istovremeno imao i jednu neočekivanu posljedicu - dodatno je digitalno opismenio dio kupaca.

"Ulazak Temua s jeftinim i agresivnim oglašavanjem - koliko su domaće trgovce oštetili u smislu konkurencije na domaćem terenu, pa i državu u smislu poreza i carina - toliko su i uložili u opismenjavanje lokalnih kupaca", kaže on.

Kupci koji su na globalnim platformama naučili koristiti kartice, ostavljati podatke i naručivati robu putem interneta, dio tih navika mogu prenijeti i na domaće web trgovine.

"Svi oni koji su na Temuu naučili kako tokenizirati karticu, kako naručiti ostavljajući svoje podatke, to su znanje kasnije primijenili na lokalne shopove", kaže Marić.

Domaći trgovci sada moraju igrati na ono što globalne platforme teže mogu ponuditi - bržu dostavu, lokalni jezik, korisničku podršku i poznavanje domaćeg kupca.

Upravo bi brzina dostave mogla postati važna prednost domaće e-trgovine ako se međunarodne pošiljke dodatno zakomplikuju ili poskupe. Marić je ranije ocijenio da bi sporija ili skuplja kupovina robe iz Azije mogla dio kupaca usmjeriti prema domaćim web trgovinama koje mogu isporučiti robu u roku od jednog dana.

Lokalna prilagodba kao odgovor globalnim platformama

Upravo prilagođavanje lokalnim kupcima ostaje jedna od važnijih prednosti domaćih trgovaca.

"Svaka lokalna prilagodba vam donosi prednost u odnosu na globalne platforme. Lokalni trgovci imaju tu prednost bržeg kontakta, lokalnog jezika i podrške koju na globalnim platformama ne možete dobiti", kaže Marić.

To, međutim, ne znači da domaći trgovci mogu ignorisati tehnološke promjene. Naprotiv, razvoj platformi, logistike i korisničke podrške postaje sve važniji dio konkurentске utakmice.

U tu utakmicu sve snažnije ulazi i umjetna inteligencija. Marić kaže da domaće tržište već osjeća porast njene upotrebe, posebno zato što trgovcima omogućava da brže i jeftinije pokrenu digitalne prodajne kanale.

"Trgovci puno brže, lakše i jeftinije postavljaju kanal digitalne prodaje. Prije je bilo potrebno puno više resursa, a taj tehnološki dio se uz pomoć AI-ja ubrzao. Jako kratko vrijeme vam treba da generišete vlastiti web shop", navodi Marić.

Promjena se, međutim, ne događa samo na strani trgovaca. AI mijenja i ono što kupci vide kada počnu tražiti proizvod.

"Prije je to izgledalo da u Googleu tražite proizvod i dobijete rezultate. Danas puno brže i šire pretražujete i dobijete gotovo rezultate koji su krojeni prema vama", kaže Marić.

Takva personalizacija postaje sve važniji dio online kupovine - od rezultata pretrage do preporuka proizvoda.

Od jednostavnih botova do razgovora s kupcem

Jedan od najvidljivijih primjera primjene AI-ja jeste korisnička podrška.

"Sve platforme nastoje da na određeni način iskoriste te benefite, a najčešće i najbrže se polazi od dijela podrške korisnicima, koji je postao dosta kvalitetniji i nudi veću automatizaciju", kaže Marić.

Razlika u odnosu na ranije generacije chatbotova, dodaje, jeste u tome što današnji sistemi mogu voditi znatno složenije razgovore.

"Prije nekoliko godina imali ste osnovne botove koji su odgovarali na set pitanja koja su unaprijed definisana. Sada s tim botovima možete imati i filozofske rasprave - gdje se proizvodi ta roba, koliko je etički i moralno da se takva roba kupuje i slično. Takva vrsta konteksta i konverzacija do sada nije bila moguća", dodaje.

AI se istovremeno širi i na operativni dio poslovanja.

Vreme: 04.10.2026 09:00

Medij: ba.bloombergadria.com

Link: <https://ba.bloombergadria.com/ekonomija/bih/114005/sta-koci-e-trgovinu-u-bih/news>

Autori: Mirela Haskić-Suša

Teme: E-commerce; Bezgotovinsko plaćanje

Naslov: Šta koči e-trgovinu u BiH? Nepovjerenje da će dobiti ono što su naručili i platili

"Sve ostale operativne funkcije također prate taj AI trend. Procesi se ubrzavaju, logistika i komunikacija između logističkih kompanija se skraćuju i kvalitet je veći", navodi Marić.

Poseban potencijal vidi u personalizaciji kupovine. Ako sistem može prepoznati obrasce ponašanja kupca, trgovac mu može ponuditi proizvod upravo u trenutku kada bi mu ponovo mogao biti potreban.

"Ako AI prepozna da u jednom pakovanju imate dovoljno za tri mjeseca, on će već nakon isteka tog perioda početi da vam pokazuje i nudi proizvode koji bi vam mogli trebati", kaže Marić.

Tako se e-trgovina u BiH istovremeno mijenja na dvije strane - kupci postaju digitalno iskusniji, dok trgovci dobijaju sve dostupnije alate za automatizaciju, personalizaciju i efikasnije poslovanje. Gotovina i dalje drži snažnu poziciju, ali način na koji kupci pretražuju, biraju, plaćaju i komuniciraju s trgovcima sve se više približava globalnim trendovima.

Vreme: 04.10.2026 22:44

Medij: klix.ba

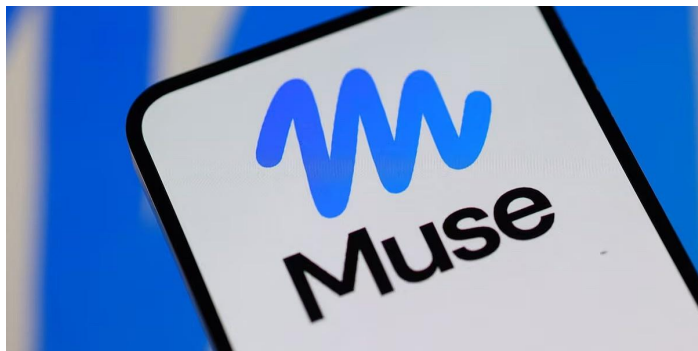
Link: <https://www.klix.ba/scitech/tehnologija/metin-ai-agent-muse-za-22-dana-preuzet-pet-miliona-puta->

Autori: Dario Šimić

Teme: E-commerce

Naslov: Metin AI agent Muse za 22 dana preuzet pet miliona puta, Amazon mu blokirao kupovinu

1852

Muse, Metin lični AI agent, za samo 22 dana od pokretanja preuzet je više od pet miliona puta u SAD-u. Prema podacima analitičke kompanije Sensor Tower, to je znatno brže od svih konkurenata. ChatGPT je do iste brojke stigao za 56 dana, Grok za 103, a Claude za 492 dana.

Prema Sensor Toweru, samo 23 aplikacije u historiji imale su više od pet miliona preuzimanja u SAD-u u prve 22 dana. Oko 85 posto njih su igre, a od ostalih su to uspjeli samo Disney+, HBO Max i Threads, također Metina aplikacija. Rastu je pomogla i agresivna promocija. Meta je oglašavanje Musea pojačala 16. septembra, a preuzimanja su tog dana skočila 73 posto. Kompanija je dvije sedmice Museu davala do polovine dnevnog prostora za vlastite reklame na svojim platformama, pa su Facebook i WhatsApp za to vrijeme dobijali manje promocije. Muse je predstavljen 8. septembra kao agent koji umjesto korisnika šalje e-maileve, rezerviše putovanja i kupuje. Za sada je dostupan samo u SAD-u i Kanadi. Amazon zatvorio vrata Ne žele svi da AI agent kupuje u njihovoj trgovini. Amazon je Museu blokirao pristup svojoj platformi nakon manje od dvije sedmice. Navodi da je agent pristupao sajtu "bez prethodne najave i odobrenja" i koristio podatke za prijavu kupaca. Korisnici koji pokušaju kupovati preko Musea sada dobijaju poruku da "nastavak pristupa neovlaštenog AI agenta krši Amazonove uslove korištenja". Ovo nije prvi Amazonov sukob s AI agentima. Kompanija je u novembru 2025. tužila Perplexity zbog agenta koji je kupovao na Amazonu. Ovaj sukob analitičari vide kao početak borbe za novi izvor prihoda. Ko kontroliše agenta koji kupuje umjesto ljudi, mogao bi kontrolisati i dio provizija koje danas uzimaju velike online trgovine. Analitičari banke Truist procjenjuju da bi Meta od toga do 2030. mogla zarađivati najmanje 28,5 milijardi dolara dodatnog prihoda godišnje.

Vreme: 04.10.2026 06:56

Medij: volimtuzlu.ba

Link: <https://www.volimtuzlu.ba/index.php/privreda/novosti/19918-nova-banka-super-nova-kartica>

Autori: Super User

Teme: MasterCard (Master)

Naslov: Nova Banka: Super nova kartica

1297

Tuzla

Šta je Super nova kartica? Nova banka u ponudi ima dvije vrste Super Nova beskontaktnih platnih kartica: debitne i kreditne. Korisnici Super Nova kartica automatski su uključeni u Klub lojalnosti Super Nova, koji omogućava sakupljanje i trošenje bodova tokom transakcija plaćanja. Bodove dodjeljuje Nova banka za sve transakcije plaćanja, a dodatne bodove obezbjeđuju i partneri Kluba lojalnosti Super Nova. Za više informacija, klik na sliku... Super Nova debitna kartica vezana za tekući račun korisnika i omogućava trošenje sredstava do iznosa na računu, uvećanog za iznos ugovorenog dozvoljenog prekoračenja. Banka može izdati jednu osnovnu karticu koja glasi na ime vlasnika računa, te dvije dodatne kartice. Kartice, i osnovna i dodatna, su automatski sa izdavanjem uključene u Klub lojalnosti Super Nova. Super nova kreditna kartica odobrava se prema uslovima Banke, sa kreditnim limitom od 300,00 do 10.000,00 KM, a zavisno od kreditne sposobnosti korisnika. Karticu možete da koristite za revolving plaćanja, sa minimalnom mjesečnom otplatom od 3% do 22. u mjesecu ili za plaćanje na maksimalno 24 rate, bez kamate, kod trgovaca sa kojima je Banka sklopila Ugovor. Mastercard Super Nova debitna kartica - informacioni list Mastercard Super Nova kreditna kartica - informacioni list

Vreme: 04.10.2026 15:17

Medij: capital.ba

Link: <https://capital.ba/evropa-sprema-digitalni-evro-odgovor-isi-i-mastercardu-kostace-milijarde/>

Autori: admin

Teme: MasterCard (Master); Bezgotovinsko plaćanje; Visa

Naslov: Evropa sprema digitalni evro: Odgovor Visi i Mastercardu koštaće milijarde

5182

Digitalni evro bio bi elektronski oblik novca centralne banke, zamišljen kao dopuna gotovini. The post appeared first on Capital.ba - Informacija je capital.

BRISEL - Digitalni evro trebalo bi da smanji zavisnost Evrope od američkih platnih mreža i ponudi zajedničko rješenje za svakodnevna plaćanja. Međutim, iza ambicioznog projekta stoje milijarde evra troškova i pitanje da li će ga građani i trgovci zaista koristiti, prenosi Investitor.me. Evropa priprema digitalni evro kao javnu alternativu postojećim načinima elektronskog plaćanja, nastojeći da smanji oslanjanje na američke kompanije Visa i Mastercard. Projekat Evropske centralne banke (ECB) mogao bi da promijeni način na koji građani plaćaju, a trgovci naplaćuju robu i usluge, ali njegov uspjeh zavisiće od cijene, jednostavnosti i prihvaćenosti među korisnicima, piše Fortune. Prema podacima GlobalData koje prenosi taj magazin, Visa i Mastercard obradili su 47 odsto ukupne vrijednosti kartičnih plaćanja u evrozoni tokom 2025. godine. Zbog takve koncentracije evropski zvaničnici platnu infrastrukturu sve više posmatraju i kao pitanje ekonomske bezbjednosti.

Digitalni evro bio bi elektronski oblik novca centralne banke, zamišljen kao dopuna gotovini. Građanima bi pružio mogućnost da javni novac koriste i pri digitalnim plaćanjima, dok je današnji novac na računima potraživanje prema komercijalnim bankama.

Pilot 2027, moguće uvođenje 2029. godine

ECB planira dvanaestomjesečni pilot-projekat u drugoj polovini 2027. godine, uz učešće 36 pružalaca platnih usluga. Fortune među učesnicima navodi Deutsche Bank, Revolut, Adyen i UniCredit.

Cilj je da sistem bude spreman za moguće prvo izdavanje tokom 2029. godine, pod pretpostavkom da potrebni evropski propisi budu usvojeni 2026. godine. ECB naglašava da će konačnu odluku o izdavanju donijeti tek nakon usvajanja uredbe, pa 2029. još nije garantovani datum početka korišćenja.

Predloženi okvir predviđa obavezno prihvatanje digitalnog evra kod trgovaca koji prihvataju digitalna plaćanja i njegovu distribuciju preko banaka. Obuhvat obaveza i izuzetaka zavisiće od konačnog zakonodavnog rješenja.

Šta bi dobili trgovci i potrošači

Za građane bi osnovne usluge korišćenja digitalnog evra bile besplatne. Za trgovce bi glavna korist mogla da bude veća konkurencija među pružiocima platnih usluga, mogućnost nižih troškova i ujednačenje iskustvo naplate širom evrozone.

Fortune podseća da su trgovinska udruženja koja predstavljaju kompanije poput Amazona, Carrefoura, H&M-a i Ikee u maju 2025. godine pozvala Evropsku komisiju da ograniči naknade kartičnih mreža. Pozvala su se na istraživanje prema kojem su te naknade od 2018. do 2022. godine porasle 33,9 odsto.

Zajedničko evropsko rješenje moglo bi da olakša i poslovanje kompanijama koje danas prilagođavaju naplatu različitim nacionalnim sistemima. Ipak, digitalni evro ne bi automatski značio plaćanja bez troškova za trgovce. Eurosystem ne bi naplaćivao naknade za korišćenje svoje platne šeme, ali bi banke i drugi posrednici mogli da naplaćuju usluge prihvatanja plaćanja. Predloženi okvir predviđa ograničavanje tih naknada.

Milijarde za razvoj i prilagođavanje banaka

Prema procjeni ECB-a, razvoj digitalnog evra koštao bi oko 1,3 milijarde evra, a godišnji operativni troškovi nakon izdavanja iznosili bi približno 320 miliona evra. Bankarski sektor evrozone suočio bi se sa dodatnim ulaganjima: ECB procjenjuje da bi implementacija banke koštala između četiri i 5,8 milijardi evra.

Banke bi morale da prilagode aplikacije i infrastrukturu, dok bi trgovci morali da obezbijede pouzdanu naplatu, povraćaj novca i usklađivanje poslovnih evidencija. Dodatna briga za banke jeste mogućnost da dio depozita bude preusmjeren u novčanike digitalnog evra, navodi Fortune.

Konkurencija već postoji

Digitalni evro razvija se u trenutku kada privatne evropske alternative već pokušavaju da osvoje tržište. Fortune izdvaja Wero, digitalni novčanik koji podržavaju velike banke, uključujući BNP Paribas, Commerzbank i Rabobank.

To otvara pitanje koliko će se novi javni sistem preklapati sa privatnim rješenjima. Zagovornici digitalnog evra, međutim, smatraju da Evropa treba da zadrži pristup novcu centralne banke i u digitalnom okruženju.

Mastercard, sa svoje strane, poručuje da je decenijama dio evropske ekonomije i da namjerava da nastavi ulaganja na tom tržištu, prenosi Fortune.

Najveći test biće svakodnevna upotreba

Stručnjaci koje citira Fortune upozoravaju da građanima argumenti poput monetarnog suvereniteta i

Vreme: 04.10.2026 15:17

Medij: capital.ba

Link: <https://capital.ba/evropa-sprema-digitalni-evro-odgovor-isi-i-mastercardu-kostace-milijarde/>

Autori: admin

Teme: MasterCard (Master); Bezgotovinsko plaćanje; Visa

Naslov: Evropa sprema digitalni evro: Odgovor Visi i Mastercardu koštaće milijarde

strateške autonomije nisu dovoljni da promijene navike. Novi način plaćanja morao bi da ponudi jasnu praktičnu korist.

Istovremeno rastu i stejkoini - digitalni tokeni čija je vrijednost vezana za valute poput američkog dolara. Sagovornici magazina upozoravaju da bi do kraja decenije evropsku zavisnost od američkih kartičnih mreža mogla pratiti sve veća uloga privatnog digitalnog novca denominovanog u dolarima.

Digitalni evro zato ima jasan strateški cilj, ali još mora da dokaže svoju vrijednost na kasi i u internet prodavnici. Njegov uspjeh zavisiće od toga da li će ljudima ponuditi dovoljno razloga da ga izaberu, a trgovcima dovoljno koristi da opravdaju prilagođavanje.

Vreme: 04.10.2026 16:02

Medij: avaz.ba

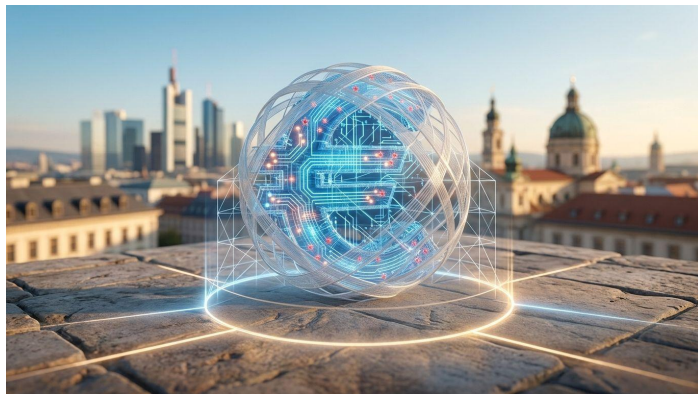
Link: <https://avaz.ba/vijesti/biznis/1077448/nova-era-placanja-u-evropi-digitalni-euro-treba-potisnuti->

Autori: Dejan Ešpek

Teme: Bezgotovinsko plaćanje; MasterCard (Master); Visa

Naslov: Nova era plaćanja u Evropi: Digitalni euro treba potisnuti dominaciju kartičnih giganata

1667

Evropa želi veću kontrolu nad digitalnim plaćanjima, dok bi uvođenje digitalnog eura moglo koštati milijarde eura

Evropa priprema digitalni euro kao javnu alternativu postojećim načinima elektronskog plaćanja, s ciljem smanjenja zavisnosti od američkih platnih mreža Visa i Mastercard. Projekat Evropske centralne banke (ECB) mogao bi promijeniti način na koji građani plaćaju, a trgovci naplaćuju robu i usluge. Ipak, iza ambicioznog projekta stoje milijarde eura troškova, dok će njegov uspjeh zavisi od toga koliko će ga građani i trgovci prihvatiti. Prema podacima GlobalData koje prenosi magazin Fortune, Visa i Mastercard obradili su 47 posto ukupne vrijednosti kartičnih plaćanja u eurozoni tokom 2025. godine. Zbog takve koncentracije evropski zvaničnici platnu infrastrukturu sve više posmatraju i kao pitanje ekonomske sigurnosti. Digitalni euro bio bi elektronski oblik novca centralne banke, zamišljen kao dopuna gotovini. Građanima bi omogućio da javni novac koriste i za digitalna plaćanja, dok je novac koji se danas nalazi na računima u komercijalnim bankama zapravo potraživanje prema tim bankama. Ideja je da digitalni euro ponudi zajedničko evropsko rješenje za svakodnevna plaćanja i smanji oslanjanje na infrastrukturu velikih američkih kompanija. Međutim, pred Evropskom centralnom bankom ostaje izazov da projekat učini dovoljno jednostavnim i privlačnim kako bi ga građani i trgovci zaista počeli koristiti. Pored tehnološke infrastrukture, značajan faktor bit će i troškovi uvođenja i održavanja sistema. Upravo zbog toga digitalni euro predstavlja jedan od najambicioznijih projekata u modernizaciji evropskog platnog sistema, prenosi B92.

Vreme: 04.10.2026 18:08

Medij: euronews.ba

Link: <https://euronews.ba/svijet/evropa/67547/evropa-uvodi-digitalni-evro-sta-on-donosi-i-kako-ce->

Autori: Redakcija

Teme: Visa; MasterCard (Master)

Naslov: Evropa uvodi digitalni evro: Šta on donosi i kako će promijeniti način plaćanja?

2084

Ostanite informirani o evropskim i svjetskim vijestima o ekonomiji, politici, diplomaciji... sa Euronewsom. Novac (Izvor: Euronews BiH)

Euronews.ba

Objavljeno 04.10.2026 18:08

Evropa sve ozbiljnije radi na uvođenju digitalnog evra, projekta koji bi mogao značajno promijeniti način na koji građani plaćaju, a trgovci naplaćuju robu i usluge.

Evropska centralna banka (ECB) digitalni evro vidi kao javnu alternativu postojećim elektronskim načinima plaćanja, ali i kao mogućnost da Evropska unija smanji zavisnost od velikih američkih platnih mreža, prije svega Vise i Mastercarda.

Prema podacima GlobalData koje prenosi magazin Fortune, Visa i Mastercard su tokom 2025. godine obradili 47 posto ukupne vrijednosti kartičnih plaćanja u eurozoni. Zbog ovakve koncentracije, evropski zvaničnici platnu infrastrukturu sve više posmatraju ne samo kao pitanje finansija, već i kao pitanje ekonomske sigurnosti i strateške autonomije.

Digitalni evro bio bi elektronski oblik novca centralne banke i predstavljao bi dopunu gotovini, a ne njenu zamjenu. Građanima bi omogućio da javni novac koriste i prilikom digitalnih plaćanja. Za razliku od novca koji se nalazi na računima u komercijalnim bankama i predstavlja potraživanje prema tim bankama, digitalni evro bio bi direktna obaveza centralne banke.

Namjera je da se kroz digitalni euro uspostavi jedinstveno evropsko rješenje za svakodnevna plaćanja i istovremeno smanji oslanjanje na infrastrukturu velikih američkih kompanija. Ipak, pred ECB-om je ozbiljan zadatak - sistem će morati biti dovoljno jednostavan, siguran i praktičan da bi ga građani prihvatili, dok će trgovci morati imati jasan interes da ga uvedu u svoje poslovanje.

Uz tehnološki dio projekta, jedno od ključnih pitanja bit će i koliko će koštati uspostavljanje i održavanje cijelog sistema.

Upravo zbog velikih ulaganja i potrebe za širokim prihvatanjem, digitalni euro predstavlja jedan od najambicioznijih projekata modernizacije evropskog platnog sistema. Njegov konačni uspjeh zavisit će prije svega od toga koliko će građani i trgovci biti spremni da ga koriste.

Vreme: 05.10.2026 06:29

Medij: klix.ba

Link: <https://www.klix.ba/biznis/finansije/pocinje-zavrсна-faza-stvaranja-digitalnog-eura-hoce-li-evropa->

Autori: Benjamin Redžić

Teme: MasterCard (Master); Visa

Naslov: Počinje završna faza stvaranja digitalnog eura: Hoće li Evropa prekinuti zavisnost od američkih platnih mreža?

4430

Evropska unija ulazi u završnu fazu stvaranja digitalnog eura - elektronske zamjene za gotovinu kojom želi prekinuti potpunu zavisnost od američkih platnih sistema. Probni rad počinje 2027. godine, a sve firme u eurozoni morat će ga prihvatati do 2029. godine.

Odbor za ekonomska pitanja Evropskog parlamenta izglasao je podršku uvođenju digitalnog eura, projekta koji je predložila Evropska centralna banka (ECB). Riječ je o besplatnoj i općeprihvaćenoj opciji plaćanja za građane i kompanije u eurozoni, koja će funkcionisati kao elektronska alternativa fizičkom novcu, piše poslovni list Fortune. Probno testiranje u trajanju od 12 mjeseci zakazano je za drugu polovinu 2027. godine, a u njemu će učestvovati 36 velikih finansijskih kompanija, uključujući Deutsche Bank, Revolut, Adyen i UniCredit. Plan je da do 2029. godine sve trgovine i online biznisi u eurozoni zakonski moraju prihvatiti digitalni euro. Strah od američke kontrole i gubitka suvereniteta Povod za ovaj korak jeste činjenica da su evropske vlasti zatečene vlastitom zavisnošću od američkih finansijskih mreža. Gotovo polovinu (47 posto) vrijednosti kartičnih plaćanja u eurozoni obrađuju američki giganti Visa i Mastercard, dok 15 od 21 države eurozone uopće nema vlastiti nacionalni digitalni sistem plaćanja. "Sistemi plaćanja nisu neutralni, oni su instrumenti moći. Imali smo mnogo opomena zbog naše zavisnosti od Sjedinjenih Američkih Država. Sada smo se potpuno probudili", izjavio je francuski europarlamentarac Gilles Boyer. Rizik je postao još izraženiji pod administracijom američkog predsjednika Donalda Trumpa, koja se u vanjskoj politici snažno oslanja na finansijske sankcije. Evropski političari strahuju od scenarija u kojem bi pristup američkim platnim mrežama bio prekinut. Osim toga, gotovina, jedini oblik novca koji ECB u potpunosti kontroliše, polako nestaje iz svakodnevne upotrebe, dok privatne digitalne valute (tzv. stablecoins) preuzimaju tržište. Šta digitalni euro donosi privredi Za trgovce i kompanije, uvođenje digitalnog eura donosi ključnu prednost: ukidanje visokih naknada koje trenutno plaćaju bankama i kartičnim kućama za svaku transakciju, uz trenutno prebacivanje novca na račun. Veliki trgovački lanci godinama su upozoravali na drastičan rast naknada koje im nameću Visa i Mastercard. Pored nižih troškova, digitalni euro bi trebao ujediniti rascjepkano evropsko tržište, na kojem trenutno dominiraju lokalni sistemi plaćanja koji ne funkcionišu izvan matičnih država (poput iDEAL-a u Nizozemskoj ili Blika u Poljskoj). Digitalni euro ima dvije ključne strukturne prednosti: - Obavezno prihvatanje u svim trgovinama od 2029. godine. - Obaveznu distribuciju putem svih banaka. Ogromni troškovi i otpor banaka Uprkos velikim ciljevima, projekat se suočava s ozbiljnim finansijskim i tehničkim preprekama. ECB procjenjuje da će uvođenje digitalnog eura evropske banke ukupno koštati između četiri i šest milijardi eura (od 7,8 do 11,7 milijardi KM) u periodu od četiri godine. Izgradnja samog sistema koštat će ECB 1,3 milijarde eura (2,54 milijarde KM), uz godišnje troškove održavanja od 300 miliona eura (587 miliona KM). Banke strahuju od gubitka depozita jer bi građani mogli prebacivati novac sa štednih računa u digitalne novčanike. Postoji i bojazan da će banke na kraju prebaciti troškove na trgovce kroz nove naknade, čime bi se poništila glavna svrha projekta. Rješava li Evropa problem koji je već prošlost? Analitičari i istraživači upozoravaju na loša iskustva iz drugih dijelova svijeta, gdje su slični projekti centralnih banaka doživjeli neuspjeh (poput Kariba ili Nigerije). Jedan od glavnih problema je i slaba komunikacija s javnošću jer zvaničnici koriste apstraktne pojmove poput "strateške autonomije", što običnim građanima ne znači mnogo. Pored toga, pojedine evropske banke već razvijaju vlastiti

Vreme: 05.10.2026 06:29

Medij: klix.ba

Link: <https://www.klix.ba/biznis/finansije/pocinje-zavrsna-faza-stvaranja-digitalnog-eura-hoce-li-evropa->

Autori: Benjamin Redžić

Teme: MasterCard (Master); Visa

Naslov: Počinje završna faza stvaranja digitalnog eura: Hoće li Evropa prekinuti zavisnost od američkih platnih mreža?

digitalni novčanik Wero, koji okuplja desetine miliona korisnika, pa se postavlja pitanje da li Evropa paralelno pravi dva rješenja za isti problem. Dok je Evropi trebalo šest godina samo da dođe do faze testiranja, SAD su odustale od digitalnog dolara i usmjerile se na podršku privatnim digitalnim valutama, koje su ostvarile stotine milijardi dolara transakcija. Zbog toga mnogi stručnjaci zaključuju da je digitalni euro odličan odgovor na dominantnost američkih kartica, ali da u 2029. godinu stiže kasno na tržište kojim već vladaju novi oblici privatnog digitalnog novca, piše Fortune.

Vreme: 05.10.2026 07:27

Medij: infobijeljina.com

Link: <https://infobijeljina.com/vijesti/digitalni-evro-uvodjenje-placanje-evrozona>

Autori: InfoBijeljina

Teme: Visa; MasterCard (Master)

Naslov: Počinje završna faza stvaranja digitalnog evra: Hoće li Evropa prekinuti zavisnost od američkih platnih mreža?

4436

Evropska unija ulazi u završnu fazu stvaranja digitalnog evra - elektronske zamjene za gotovinu kojom želi prekinuti potpunu zavisnost od američkih platnih sistema. Probni rad počinje 2027. godine, a sve firme u evrozoni moraće ga prihvatati do 2029. godine.

Odbor za ekonomska pitanja Evropskog parlamenta izglasao je podršku uvođenju digitalnog evra, projekta koji je predložila Evropska centralna banka (ECB). Riječ je o besplatnoj i opšteprihvaćenoj opciji plaćanja za građane i kompanije u evrozoni, koja će funkcionisati kao elektronska alternativa fizičkom novcu, piše poslovni list Fortune.

Probno testiranje u trajanju od 12 mjeseci zakazano je za drugu polovinu 2027. godine, a u njemu će učestvovati 36 velikih finansijskih kompanija, uključujući Deutsche Bank, Revolut, Adyen i UniCredit. Plan je da do 2029. godine sve prodavnice i onlajn biznisi u evrozoni zakonski moraju prihvatiti digitalni evro. Strah od američke kontrole i gubitka suvereniteta

Povod za ovaj korak jeste činjenica da su evropske vlasti zatečene sopstvenom zavisnošću od američkih finansijskih mreža. Gotovo polovinu (47 odsto) vrijednosti kartičnih plaćanja u evrozoni obrađuju američki giganti Visa i Mastercard, dok 15 od 21 države evrozona uopšte nema sopstveni nacionalni digitalni sistem plaćanja.

"Sistemi plaćanja nisu neutralni, oni su instrumenti moći. Imali smo mnogo opomena zbog naše zavisnosti od Sjedinjenih Američkih Država. Sada smo se potpuno probudili", izjavio je francuski evroparlamentarac Žil Boaje.

Rizik je postao još izraženiji pod administracijom američkog predsjednika Donalda Trampa, koja se u spoljnoj politici snažno oslanja na finansijske sankcije. Evropski političari strahuju od scenarija u kojem bi pristup američkim platnim mrežama bio prekinut.

Osim toga, gotovina, jedini oblik novca koji ECB u potpunosti kontroliše, polako nestaje iz svakodnevne upotrebe, dok privatne digitalne valute (tzv. stabilni novčići) preuzimaju tržište.

Šta digitalni evro donosi privredi

Za trgovce i kompanije, uvođenje digitalnog evra donosi ključnu prednost: ukidanje visokih naknada koje trenutno plaćaju bankama i kartičnim kućama za svaku transakciju, uz trenutno prebacivanje novca na račun. Veliki trgovački lanci godinama su upozoravali na drastičan rast naknada koje im nameću Visa i Mastercard.

Pored nižih troškova, digitalni evro bi trebalo da ujedini rascjepkano evropsko tržište, na kojem trenutno dominiraju lokalni sistemi plaćanja koji ne funkcionišu izvan matičnih država (poput iDEAL-a u Holandiji ili Blika u Poljskoj).

Digitalni evro ima dvije ključne strukturne prednosti:

- Obavezno prihvatanje u svim prodavnicama od 2029. godine.
- Obaveznu distribuciju putem svih banaka.

Ogromni troškovi i otpor banaka

Uprkos velikim ciljevima, projekat se suočava s ozbiljnim finansijskim i tehničkim preprekama.

Vreme: 05.10.2026 07:27

Medij: infobijeljina.com

Link: <https://infobijeljina.com/vijesti/digitalni-evro-uvodjenje-placanje-evrozona>

Autori: InfoBijeljina

Teme: Visa; MasterCard (Master)

Naslov: Počinje završna faza stvaranja digitalnog eura: Hoće li Evropa prekinuti zavisnost od američkih platnih mreža?

ECB procjenjuje da će uvođenje digitalnog evra evropske banke ukupno koštati između četiri i šest milijardi evra (od 7,8 do 11,7 milijardi KM) u periodu od četiri godine.

Izgradnja samog sistema koštaće ECB 1,3 milijarde evra (2,54 milijarde KM), uz godišnje troškove održavanja od 300 miliona evra (587 miliona KM).

Banke strahuju od gubitka depozita jer bi građani mogli prebacivati novac sa štednih računa u digitalne novčanike. Postoji i bojazan da će banke na kraju prebaciti troškove na trgovce kroz nove naknade, čime bi se poništila glavna svrha projekta.

Rješava li Evropa problem koji je već prošlost?

Analitičari i istraživači upozoravaju na loša iskustva iz drugih dijelova svijeta, gdje su slični projekti centralnih banaka doživjeli neuspjeh (poput Kariba ili Nigerije). Jedan od glavnih problema je i slaba komunikacija s javnošću jer zvaničnici koriste apstraktne pojmove poput "strateške autonomije", što običnim građanima ne znači mnogo.

Pored toga, pojedine evropske banke već razvijaju sopstveni digitalni novčanik Wero, koji okuplja desetina miliona korisnika, pa se postavlja pitanje da li Evropa paralelno pravi dva rješenja za isti problem.

Dok je Evropi trebalo šest godina samo da dođe do faze testiranja, SAD su odustale od digitalnog dolara i usmjerile se na podršku privatnim digitalnim valutama, koje su ostvarile stotine milijardi dolara transakcija.

Zbog toga mnogi stručnjaci zaključuju da je digitalni evro odličan odgovor na dominantnost američkih kartica, ali da u 2029. godinu stiže kasno na tržište kojim već vladaju novi oblici privatnog digitalnog novca, piše Fortune.

Vreme: 05.10.2026 07:35

Medij: scena.ba

Link: [https://scena.ba/pocinje-završna-faza-stvaranja-digitalnog-eura-hoce-li-europa-prekinuti-ovisnost-o-](https://scena.ba/pocinje-završna-faza-stvaranja-digitalnog-eura-hoce-li-europa-prekinuti-ovisnost-o-americkim-platnim-mrezama/)

Autori: Redakcija

Teme: Visa; MasterCard (Master)

Naslov: Počinje završna faza stvaranja digitalnog eura: Hoće li Europa prekinuti ovisnost o američkim platnim mrežama?

4802

Europska unija ulazi u završnu fazu stvaranja digitalnog eura - elektroničke zamjene za gotovinu kojom želi prekinuti potpunu ovisnost o američkim platnim sustavima. Probni rad počinje 2027. godine, a sve tvrtke u eurozoni morat će ga prihvaćati do 2029. godine. Odbor za ekonomska pitanja Europskog parlamenta izglasao je potporu uvođenju digitalnog eura, projekta koji je Europska unija ulazi u završnu fazu stvaranja digitalnog eura - elektroničke zamjene za gotovinu kojom želi prekinuti potpunu ovisnost o američkim platnim sustavima. Probni rad počinje 2027. godine, a sve tvrtke u eurozoni morat će ga prihvaćati do 2029. godine. Odbor za ekonomska pitanja Europskog parlamenta izglasao je potporu uvođenju digitalnog eura, projekta koji je predložila Europska središnja banka (ECB). Riječ je o besplatnoj i općeprihvaćenoj opciji plaćanja za građane i tvrtke u eurozoni, koja će funkcionirati kao elektronička alternativa fizičkom novcu, piše poslovni list Fortune. Probno testiranje u trajanju od 12 mjeseci zakazano je za drugu polovicu 2027. godine, a u njemu će sudjelovati 36 velikih financijskih tvrtki, uključujući Deutsche Bank, Revolut, Adyen i UniCredit. Plan je da do 2029. godine sve trgovine i online poslovanja u eurozoni zakonski moraju prihvaćati digitalni euro. Strah od američke kontrole i gubitka suvereniteta Povod za ovaj korak činjenica je da su europske vlasti zatečene vlastitom ovisnošću o američkim financijskim mrežama. Gotovo polovicu (47 posto) vrijednosti kartičnih plaćanja u eurozoni obrađuju američki divovi Visa i Mastercard, dok 15 od 21 države eurozone uopće nema vlastiti nacionalni digitalni sustav plaćanja. "Sustavi plaćanja nisu neutralni, oni su instrumenti moći. Imali smo mnogo opomena zbog naše ovisnosti o Sjedinjenim Američkim Državama. Sada smo se potpuno probudili", izjavio je francuski europarlamentarac Gilles Boyer. Rizik je postao još izraženiji pod administracijom američkog predsjednika Donalda Trumpa, koja se u vanjskoj politici snažno oslanja na financijske sankcije. Europski političari strahuju od scenarija u kojem bi pristup američkim platnim mrežama bio prekinut. Osim toga, gotovina, jedini oblik novca koji ECB u potpunosti kontrolira, polako nestaje iz svakodnevne uporabe, dok privatne digitalne valute (tzv. stablecoins) preuzimaju tržište. Što digitalni euro donosi gospodarstvu Za trgovce i tvrtke uvođenje digitalnog eura donosi ključnu prednost: ukidanje visokih naknada koje trenutno plaćaju bankama i kartičnim kućama za svaku transakciju, uz trenutni prijenos novca na račun. Veliki trgovački lanci godinama su upozoravali na drastičan rast naknada koje im nameću Visa i Mastercard. Pored nižih troškova, digitalni euro trebao bi ujediniti rascjepkano europsko tržište, na kojem trenutno dominiraju lokalni sustavi plaćanja koji ne funkcioniraju izvan matičnih država (poput iDEAL-a u Nizozemskoj ili Blika u Poljskoj). Digitalni euro ima dvije ključne strukturne prednosti: Obavezno prihvaćanje u svim trgovinama od 2029. godine. Obaveznu distribuciju putem svih banaka. Ogromni troškovi i otpor banaka Unatoč velikim ciljevima, projekt se suočava s ozbiljnim financijskim i tehničkim preprekama. ECB procjenjuje da će uvođenje digitalnog eura europske banke ukupno stajati između četiri i šest milijardi eura (od 7,8 do 11,7 milijardi KM) u razdoblju od četiri godine. Izgradnja samog sustava stajat će ECB 1,3 milijarde eura (2,54 milijarde KM), uz godišnje troškove održavanja od 300 milijuna eura (587 milijuna KM). Banke strahuju od gubitka depozita jer bi građani mogli prebacivati novac sa štednih računa u digitalne novčanike. Postoji i bojazan da će banke na kraju prebaciti troškove na trgovce kroz nove naknade, čime bi se poništila glavna svrha projekta. Rješava li Europa problem koji je već prošlost? Analitičari i istraživači upozoravaju na loša iskustva iz drugih dijelova svijeta, gdje su slični projekti središnjih banaka doživjeli neuspjeh (poput Kariba ili Nigerije). Jedan od glavnih problema je i slaba komunikacija s javnošću jer dužnosnici koriste apstraktne pojmove poput "strateške autonomije", što običnim građanima ne znači mnogo. Pored toga, pojedine europske banke već razvijaju vlastiti digitalni novčanik Wero, koji okuplja desetke milijuna korisnika, pa se postavlja pitanje pravi li Europa paralelno dva rješenja za isti problem. Dok je Europi trebalo šest godina samo da dođe do faze testiranja, SAD su odustale od digitalnog dolara i usmjerile se na potporu privatnim digitalnim valutama, koje su ostvarile stotine milijardi dolara transakcija. Zbog toga mnogi stručnjaci zaključuju da je digitalni euro odličan odgovor na dominaciju američkih kartica, ali da u 2029. godinu stiže kasno na tržište kojim već vladaju novi oblici privatnog digitalnog novca, piše Fortune. Scena.ba

Vreme: 04.10.2026 15:00

Medij: atvbl.rs

Link: <https://atvbl.rs/vijesti/svijet/mijenja-se-nacin-placanja-uvodi-se-digitali-evro/2353574>

Autori: Redakcija

Teme: Visa; MasterCard (Master)

Naslov: Mijenja se način plaćanja: Uvodi se digitali evro?

1920

Evropa sve ozbiljnije radi na uvođenju digitalnog evra, projekta koji bi mogao značajno promijeniti način na koji građani plaćaju, a trgovci naplaćuju robu i usluge.

Evropska centralna banka (ECB) digitalni evro vidi kao javnu alternativu postojećim elektronskim načinima plaćanja, ali i kao mogućnost da Evropska unija smanji zavisnost od velikih američkih platnih mreža, prije svega Vise i Masterkarda.

Prema podacima GlobalData koje prenosi magazin Fortune, Visa i Masterkard su tokom 2025. godine obradili 47 posto ukupne vrijednosti kartičnih plaćanja u evrozoni. Zbog ovakve koncentracije, evropski zvaničnici platnu infrastrukturu sve više posmatraju ne samo kao pitanje finansija, već i kao pitanje ekonomske sigurnosti i strateške autonomije.

Digitalni evro bio bi elektronski oblik novca centralne banke i predstavljao bi dopunu gotovini, a ne njenu zamjenu. Građanima bi omogućio da javni novac koriste i prilikom digitalnih plaćanja. Za razliku od novca koji se nalazi na računima u komercijalnim bankama i predstavlja potraživanje prema tim bankama, digitalni evro bio bi direktna obaveza centralne banke.

Namjera je da se kroz digitalni evro uspostavi jedinstveno evropsko rješenje za svakodnevna plaćanja i istovremeno smanji oslanjanje na infrastrukturu velikih američkih kompanija. Ipak, pred ECB-om je ozbiljan zadatak - sistem će morati biti dovoljno jednostavan, siguran i praktičan da bi ga građani prihvatili, dok će trgovci morati imati jasan interes da ga uvedu u svoje poslovanje.

Uz tehnološki dio projekta, jedno od ključnih pitanja biće i koliko će koštati uspostavljanje i održavanje cijelog sistema.

Upravo zbog velikih ulaganja i potrebe za širokim prihvatanjem, digitalni evro predstavlja jedan od najambicioznijih projekata modernizacije evropskog platnog sistema. Njegov konačni uspjeh zavisice prije svega od toga koliko će građani i trgovci biti spremni da ga koriste.

(RadioSarajevo)

Vreme: 04.10.2026 15:00

Medij: atvbl.rs

Link: <https://atvbl.rs/lat/vijesti/svijet/mijenja-se-nacin-placanja-uvodi-se-digitalni-evro/2353574>

Autori: ATV redakcija

Teme: Visa; MasterCard (Master)

Naslov: Mijenja se način plaćanja: Uvodi se digitalni evro?

1920

Evropa sve ozbiljnije radi na uvođenju digitalnog evra, projekta koji bi mogao značajno promijeniti način na koji građani plaćaju, a trgovci naplaćuju robu i usluge.

Evropska centralna banka (ECB) digitalni evro vidi kao javnu alternativu postojećim elektronskim načinima plaćanja, ali i kao mogućnost da Evropska unija smanji zavisnost od velikih američkih platnih mreža, prije svega Vise i Masterkarda.

Prema podacima GlobalData koje prenosi magazin Fortune, Visa i Masterkard su tokom 2025. godine obradili 47 posto ukupne vrijednosti kartičnih plaćanja u evrozoni. Zbog ovakve koncentracije, evropski zvaničnici platnu infrastrukturu sve više posmatraju ne samo kao pitanje finansija, već i kao pitanje ekonomske sigurnosti i strateške autonomije.

Digitalni evro bio bi elektronski oblik novca centralne banke i predstavljao bi dopunu gotovini, a ne njenu zamjenu. Građanima bi omogućio da javni novac koriste i prilikom digitalnih plaćanja. Za razliku od novca koji se nalazi na računima u komercijalnim bankama i predstavlja potraživanje prema tim bankama, digitalni evro bio bi direktna obaveza centralne banke.

Namjera je da se kroz digitalni evro uspostavi jedinstveno evropsko rješenje za svakodnevna plaćanja i istovremeno smanji oslanjanje na infrastrukturu velikih američkih kompanija. Ipak, pred ECB-om je ozbiljan zadatak - sistem će morati biti dovoljno jednostavan, siguran i praktičan da bi ga građani prihvatili, dok će trgovci morati imati jasan interes da ga uvedu u svoje poslovanje.

Uz tehnološki dio projekta, jedno od ključnih pitanja biće i koliko će koštati uspostavljanje i održavanje cijelog sistema.

Upravo zbog velikih ulaganja i potrebe za širokim prihvatanjem, digitalni evro predstavlja jedan od najambicioznijih projekata modernizacije evropskog platnog sistema. Njegov konačni uspjeh zavisice prije svega od toga koliko će građani i trgovci biti spremni da ga koriste.

(RadioSarajevo)

Vreme: 04.10.2026 16:41

Medij: face.ba

Link: <https://face.ba/biznis/digitalni-euro-mogao-bi-promijeniti-placanje-u-evropi-ecb-zeli-smanjiti->

Autori: FACE Portal

Teme: MasterCard (Master); Visa

Naslov: Digitalni euro mogao bi promijeniti plaćanje u Evropi: ECB želi smanjiti dominaciju Vise i Mastercarda - Jedina neovisna medijska kuća

1914

Evropa sve ozbiljnije radi na uvođenju digitalnog eura, projekta koji bi mogao promijeniti način na koji građani plaćaju, a trgovci naplaćuju robu i usluge. Evropska centralna banka (ECB) digitalni euro vidi kao javnu alternativu postojećim elektronskim načinima plaćanja, ali i kao mogućnost da Evropska unija smanji zavisnost od velikih američkih platnih mreža, prije svega Vise i Mastercarda.

Prema podacima GlobalData koje prenosi magazin "Fortune", Visa i Mastercard su tokom 2025. godine obradili 47 posto ukupne vrijednosti kartičnih plaćanja u eurozoni. Zbog takve koncentracije, evropski zvaničnici platnu infrastrukturu sve više posmatraju ne samo kao pitanje finansija nego i kao pitanje ekonomske sigurnosti i strateške autonomije.

Digitalni euro bio bi elektronski oblik novca centralne banke i predstavljao bi dopunu gotovini, a ne njenu zamjenu. Građanima bi omogućio korištenje javnog novca i prilikom digitalnih plaćanja.

- OGLAS -

Za razliku od novca na računima u komercijalnim bankama, koji predstavlja potraživanje prema tim bankama, digitalni euro bio bi direktna obaveza centralne banke.

Namjera je da se uspostavi jedinstveno evropsko rješenje za svakodnevna plaćanja i istovremeno smanji oslanjanje na infrastrukturu velikih američkih kompanija.

Ipak, pred ECB-om je ozbiljan zadatak. Sistem će morati biti dovoljno jednostavan, siguran i praktičan da bi ga građani prihvatili, dok će trgovci morati imati jasan interes da ga uvedu u poslovanje.

Jedno od ključnih pitanja bit će i koliko će koštati uspostavljanje i održavanje cijelog sistema. Potrebna su velika ulaganja, ali i široko prihvatanje među korisnicima i trgovcima.

Digitalni euro tako predstavlja jedan od ambicioznijih projekata modernizacije evropskog platnog sistema. Njegov konačni uspjeh zavisit će od toga koliko će biti praktičan za svakodnevnu upotrebu i hoće li građani i trgovci biti spremni da ga koriste.

Vreme: 04.10.2026 16:12

Medij: radiosarajevo.ba

Link: <https://radiosarajevo.ba/vijesti/svijet/digitalni-euro-nova-era-placanja/655460>

Autori: Radiosarajevo.ba

Teme: Visa; MasterCard (Master)

Naslov: Znete li šta je digitalni euro? Nova era plaćanja je pred vratima

2029

Evropa uvodi digitalni euro kao alternativu postojećim načinima plaćanja, smanjujući zavisnost od velikih platnih mreža.

Evropa sve ozbiljnije radi na uvođenju digitalnog eura, projekta koji bi mogao značajno promijeniti način na koji građani plaćaju, a trgovci naplaćuju robu i usluge. Evropska centralna banka (ECB) digitalni euro vidi kao javnu alternativu postojećim elektronskim načinima plaćanja, ali i kao mogućnost da Evropska unija smanji zavisnost od velikih američkih platnih mreža, prije svega Vise i Mastercarda. Prema podacima GlobalData koje prenosi magazin Fortune, Visa i Mastercard su tokom 2025. godine obradili 47 posto ukupne vrijednosti kartičnih plaćanja u eurozoni. Zbog ovakve koncentracije, evropski zvaničnici platnu infrastrukturu sve više posmatraju ne samo kao pitanje finansija, već i kao pitanje ekonomske sigurnosti i strateške autonomije. Digitalni euro bio bi elektronski oblik novca centralne banke i predstavljao bi dopunu gotovini, a ne njenu zamjenu. Građanima bi omogućio da javni novac koriste i prilikom digitalnih plaćanja. Za razliku od novca koji se nalazi na računima u komercijalnim bankama i predstavlja potraživanje prema tim bankama, digitalni euro bio bi direktna obaveza centralne banke. Namjera je da se kroz digitalni euro uspostavi jedinstveno evropsko rješenje za svakodnevna plaćanja i istovremeno smanji oslanjanje na infrastrukturu velikih američkih kompanija. Ipak, pred ECB-om je ozbiljan zadatak - sistem će morati biti dovoljno jednostavan, siguran i praktičan da bi ga građani prihvatili, dok će trgovci morati imati jasan interes da ga uvedu u svoje poslovanje. Uz tehnološki dio projekta, jedno od ključnih pitanja bit će i koliko će koštati uspostavljanje i održavanje cijelog sistema. Upravo zbog velikih ulaganja i potrebe za širokim prihvatanjem, digitalni euro predstavlja jedan od najambicioznijih projekata modernizacije evropskog platnog sistema. Njegov konačni uspjeh zavisit će prije svega od toga koliko će građani i trgovci biti spremni da ga koriste.

